

KOVA
Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis,
išein kas penktą dieną, Philadelphia, Pa. U. S. A.

Prenumerata:
Ant metų į visas šalis svieto..... \$ 2.00
Ant pusės metų \$ 1.00

Apgrasintių prekių:
sąjū, colis 50c; mėnuo už colį 1.00; metal
už colį \$ 10.00.

Siunčiant rašius, pinigus ir visuose
kituose reikaluose susisiekiant adresuokit:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

KOVA

„KOVA“ The Lithuanian weekly, pub-
lished every Friday, by J. O. SUIRYDAS,
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
One year in all parts of the world \$ 2.00
Six month „ „ „ \$ 1.00

All communications should be addressed to:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 32

Philadelphia, Pa. 10 Rugpiučio (August) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

„Laisva“ šalis.

Ne sakykit, jog Amerika laisva šalis. Tiesa, laike kampanijų ir rinkimų, kandidatai, kalbėtojai ir politikierių šaukliai užtikrina visuomenę, kad tik žmonės veda rėdą ir tvarką, o pasiuntiniai ir činauniškai tiktai ešą tarnai žmonių. Bet ištikrųjų viskas kitaip dedas, ir tik tamsus žmogelis to nemato! Pažiūrėkim ant to kongreso ar senato. Ar jie pagirs nors vieną įstatymą, kuris yra labui visuomenės? Ar gubernatoriai, majorai, pasiuntiniai ir visa banda politikierių mislina apie kitą-ką, kaip tik pripildyti savo kišenius visuomenės grašiais? Ar gabiausiasie kalbėtojai, diplomatai, politikieriai ir išleistojai raštų ne mislina kaip tik visuomenę aptemdinti, apmeluoti teisybę ir į laukus ją išvyti? Nieko čia negelbės ir geriausias žmogus. Ruzveltas, arba kits-koksai, nors ir geriausias norus turėtų, – persilpnas jis tame. Pasiuntiniai, činauninkai ir teisotojai, žmonių išrinkti taip veda visus reikalus, kad žmonėms būtų kuoblogiausiai. Ir tas vadinasi, kad visuomenė veda rėdą! Liaudė visai menkai tevokia, kad gobėjai-kapitalistai visuomenę valdo. Valdžia kapitalistų-pabrikantų rankose, o darbininkai – nevalninkais. Seniaus žmonės gyveno po vergija; juos mainė ant šunų, pardavinėjo ir tt.; paskiaus pateko į baudžios nagus; išsprudus iš baudžios, kapitalistai pastatė fabrikus vargo žmonių spēkomis; darbininkai neteko nuosavybės ir, neturėdami kuom pramisti, turėjo eit į pabirkus dirbtų. Kas iš to išdygo: darbininkai tapo nevalninkais, kurie dirba vientik kapitalistams, o patiems tenka tik nuoskaudos ir vargas. Taip, «laisvo» šaly darbininkai yra nelaisviais, o kapitalistai – ponais ir valdytojais tos šalies; matomai kur žmonija padalijta į dvi kliaisi: darbininkų ir kapitalistų, reikalai katrų visiškai yra kitoki. Darbininkai, kurie sutveria visus turtus, velka savo gyvastį, turėdami nuolatos prieš savo akis baisų paveikslą ba-

do ir skurdo, baimę prieš nedateklus; baimę prieš ligas, senatves, bedarbes; darbininkai rokuojasi kiekvienu skatiku, neužtektinai maitinasi, pusplikai rėdosi, gyvena mažuose purviniuose kambariuose, dirba neišpasakytai nešvariuose pabirkuose. – atsišaukia tas viskas ant jų sveikatos ir visos šeimos padėjimo. Maža to, kad darbininkai negali užtektinai pavalgyt; jie dar turi sunaudot sugadintus valgomus daigtus, primaišytus visokių nuodų, kad tik atnešt kapitalistams didesnį pelną. Nėr ko ir stebėtis, kad darbininkų kliaisoje mirties yra neišpasakytai didelis nuošimtis, ypač kudiškių. Gana paminėt, kad vien tik Chicagoj, par vieną pėreitą metų 500 darbininkų pasidarė sau mirtį; tas reiškia, jog jie velijo mirt, negu gyventi tokiam padėjime. Darbininkai, dirbdami ilgus valandas negali pats apsišviesti, o turėdami nedateklus ir savo vaikams apšvietimo neduoda. Tuomtarpu kapitalistų kliaisa, valdydama tavorų išlirbimo įrankius, turi pilną kontrolę ant visų turtų; patįs nieko neveikdami sutvėrimui turtų, valdo ir naudojami jais, o negalėdami išleisti tų milijonų, išmislija kvailiausius daiktus, kad tik greičiau išėikvotų visuomenės turtą; gana tik paminėt apie tokius daiktus, ant kurių milijonus dolierių išmeta Amerikos kapitalistai, kaip tai: šunų ligonbučiai, iškilmingi pietūs drauge su mokytoms beždžionėmis, valkiojančioms po visą svieta, šunų vestuvės ir tt. Toliaus, kapitalistai, nežiurint į jų nedidelį skaitlių, valdo ir kontroliuoja kariumenę, teismus (sudus), policiją, legistraturą ir kiekvieną kartą sunaudoja savo galybę suvaldymui darbininkų, sutvėrimui nors mažiausių šių reikalavimų; šauda darbininkus laike streikų, visados užstoja visokius darbininkų išnaudotojus. Žodžiu sakant, darbininkams ir išsižiot neduoda kaslink pagerinimo savo buvio, o ypač per laiką streikų, kada pabirkantai-kapitalistai, su pagelba policijos ir kariumenės išvaiko ir šauda «negerus», t. y. nesidundan-

čius engti darbininkus. Matome kokia kapitalo konspiracija eina šįmet Koloradoje, kur nekaltus darbininkų vadovus suėmė, surakino į pančius ir jieško, knisa nebutus apkaltinimus, kad tik pasisektų tuos žmones nužudyti ir pakrikdyti darbininkų organizaciją. Ir kitų šimtai yra atsitikimų, kurie parodo, kaip kapitalizmo tyranija eina diena iš dienos aršyn.

Teip, laisvoji šaly darbininkai vargsta ir vargsta ne dėlto, kad neužtektinai yra turtų ant svieta, bet dėlto, kad darbininkas negauna atgal visko, ką jis padaro. Ne dėlto milijonai vyrų, moterų ir kudiškių šėdieną be laiko žūva karėse, revoliucijose, nuo ligų, atsitikimuose ant gelžkelių, kasyklose, pabirkuose ir t. t.; nedėlto, kad dievas leido tas baisybes už griekus (kad dievas leistų už griekus, tai visos baisybės pultų ant turčių, kaipo didžiausių pasileidėlių ir bedievių), bet dėlto, kad kapitalistai-ponai daugiaus rupinasi apie savo gyvulius, negu darbininkus; mat gyvuliams reikia mokėt pinigai, o už žmogų – nieko. O karėse, kuriose mušasi darbininkai, vadauja kapitalistai, kad tik pavergti laisvas šalis, vientik dėl savo godumo.

(Užbaiga bus)

A. Žagaras.

Politiszkoji inkvizicija Lenkijoje*).

Varšavoje tuojaus po spalio mėnesio 1905 m. «konstitucijos» buvo įsteigtas «slaptas» politiškiems prasikaltėliams skyrius. Jis yra miesto dumoje trečiamjame gyvenime ir kas tiktai į čia patenka, tas jau esti atskirtas nuo viso pasaulio ir gyvenimo.

Langai užkaltė geležimis, taip kad užrakintasis, mato tiktai mažutį dangaus sklypelį.

Tuo tarpu kiekvieną, kuris išdrįs sustoti prie to lango, sodina 7 dienoms kalėjiman. Iš šalies atnešti valgi neleidžiama, ir kalinis turi pasikakinti kalini

* Pagal „Volkzeitung“, „VII. Žinios“.

«porcija», nuo kurios jis gauna baisiausias ligas. Savo skalbinių irgi neleidžiama turėti; nors kalėjimo tarnai už gerus pinigus priima nuo giminių skalbinius, tačiau neatiduoda jų kaliniams, bet patį jais naudoja. Kaliniai 8 savaites nešiojo vienus marškinius, bet užtai kiekvieną dieną gauna naujus koliojimus ir mušimus.

Danto čisčiuje buvo 7 skyriai, čia gi tiktai 2. Užtai vienas «antrasis skyrius» gali užmąstyti visus 7 Danto skyrius. Nelaimė tam, kuris pateks į tą mažą, krauju užpiltą kambariuką. Patekęs į čia žmogus negali turėti jokios vilties išėiti gyvu.

Iš ten tėra vienas išėjimas į «ober-šnių» kambarį, kuris visas apstatytas tais kankinimo įrankiais, kuriuos galima matyti dabar tiktai Londono ir Berlyno muziejuose. Bet ten jie guli uždengti, kaip pereities atminimas, čia gi jie yra dabarties įrankiais sargybinių baši-buzukų rankose dabartinės konstitucijos laikuose. Jeigu dvidešimtas amžius įnešė į juos ką nors savotiško, tai tiktai visokius kankinimo budus.

Sztai, padėkim, įveda jauną 18 metų darbininką Szalomą Zonenšteiną. Aukštas, liesas, drutomis kietomis darbininko dailydės rankomis, jis stovi neramiai žiuri į šalis savo plačiai atvertomis uždegtomis akimis.

— Kur tu gavai šį brauningą?... Ir ant darbininko iš visur krenta smugiai. Jis iš visų pajėgų stengiasi apsiginti. Jis nenori išsyk pasiduoti ir atkanda vienam savo kankytojui pirštą.

Budeliai pyksta ir tampa žvėrimis. Jie meta jį ant akmens grindų ir pradeda jį mindžioti kojomis. Jis apalpsta. Jie apipila jį šaltu vandeniu ir vėl pradeda savo darbą. Jį muša nagaikomis ir geležinėmis lazdomis. Mindo ir muša, muša ir mindo. Ir status ir tvirtas vyras virsta į apkraujotą masą. Szitą masą kelia nuo grindų, priiša prie sienos ir... dirba toliaus.

Paskui ateina eilė kitai aukai. Vaikai Futermanui ne daugiau 15 metų. Jis pavargęs, nudrįkęs ir, matomai gerai žino, kas tai yra badas...

— Kur tavo brolis? Kuomet jis pakutinį kartą išėjo iš namų?

Vaikas ką tai prašnibzdėjo.

— Tavo mama ne taip sakė. Parodyk; ar pas tave dar visi dantys?...

Aukštas su priišta barzda žmogus ima nuo sienos didesnes geležines reples ir šaltai įkiša į nelaimingojo vaikelio burną...

A. Vezen, 18 metų mergaitė, maža labai inteligentišku veideliu. Nuo jos reikalauja, kad ji ką tai išduotų. Ji atsa-

ko ant tų visų reikalavimų pilnu paniekinimu. Bet štai budeliai griebiasi baisiausių įrankių. Jie stato mergaitę taip, kad galva jos atsiranda tarp įtaisytų kečėjų šrubų. Szrubai tie suspaudžia visą galvą. Kankytojai užsriubuoja šrubus ir jų galai piauna kaulą ir siekia pačius smegenis.

Toki kasdieniniai faktai, kurie atsibuna «slapto kambario» sienose. Ir ilgoje šviesioje dienoje ir ilgose juodoje naktyse, kuomet iš tų namų išsiveržia kankinamųjų riksmas — žmonės eina pro šali, nežinodami, negirdėdami kas čia dedasi ir niekas už juos neužstoja.

Revoliucijinis Rusijoje bruzdėjimas.

Tuojaus po išvaikymo «dumos» valdžia paleido valion visą savo šuniavą: policiją, žandarus ir sargybinius, kurie su pagalba kazokų ir aklyjų politiškai kareivių masomis areštuoja neįtikimas valdžiai ypatas, uždarinėja radikališkus laikraščius, konfiskuoja pirmiaus leistąsias knygas, vaiko nuo gatvių jei pamato kur susirinkus kruveles žmonių, sugavę muša ir begėdiškai gvoltavoja. Žodžiu, įvyko baisiojo Plevės laikai. «Dumininkai» traukia į savo namus. Daugumas jų su suspausta širdimi grįžta, kadagi vietoj žemės ir laisvės jie parveža liaudei kruvinojo teroro audras. Policijai prisakyta buvusius «dumininkus» sekti ir persekioti. Keletą iš jų jau areštavo. Matomai, stengsis visus iš jų carui nepaklusnius sugaudyti. Sznipų sistema taip išplatinta, kad visi Rusijos geriausios žmonės apsiausti kaip kokių vorų tinklais, tamsios reptilijos slankioja prie durių, langų ir vartų.

Dar sykį caro valdžia pavėrs savo šali į baisų kalėjimą, areštuos visą liaudę. Dar kartą revolucijos priešams pasisekė suviliot Rusijos žmones. Caro «duma» sutvėrė laiką žmonių revolucijinei dvasiai užgesti, pavelijo caro samodėržiavai surinkti visas savo biaurias spēkas ir užgulti stora siena ant bedygstančių saldzios laisvės daigų.

Bijojo poneliai revolucijos, bijojo kad žmonės perdidelės laisvės neigyty, bijojo kraujo praliejimo, vienok savo nedoramam Rusijos carų sostui pataikavimais dar didesnes baisenybes atgabeno, iškasė dar gilesnes bedugnes Rusijos liaudę paskesti. Jeigu niekas nebutų tramdęs revolucijos miniose Rusijos vargdienių, jau šėdien būtų po revolucijos, turėtum jau žmonių respublika, ar daugelį respublikų, sulyg įvairių tautų noro. Bet poneliams nerupėjo laisvė žmonių, tiktai laisvė savo. Jiems rupėjo kad jų dvarai čielai paliktų, nors milio-

nai žmonių neturi žemės sklypučio kur bulves pasiodyt, miršta badu. Jiems rupėjo neprileist prie valdzios tamsių muzikų, nes žvaigždės, medaliai, lentos ir epolietai atneša tukstančius rublių metais algos, o tas mat tik poneliams, nemokantiems ir nenorintiems dirbti, sugadu. Jiems rupėjo kaip nors išgelbėti, nuo vargais įpykdyto proletarijato rustybės, caro valdžią, — tokią gerą valdžią, kuri ant pirmo jų rankos mostelėjimo siuucia ir pabrikančiai ir dvarininkui ginkluotą armiją, kad šaudytų išbadėjusius streikierius, kad gintų ponų ir piniguočių aukso šaltinius, kad vargdienių prakitaves paverstų į mirties, nuogandos ir kraujo klonius.

Bet jie neišgelbėjo valdzios. Ta pati armija, — kurion caro žmogūdiška valdžia išplėšia iš kaimų gražiausių jaunimą ir mušdama mokina žmogūdystės amato, — jau sukilo. Jau ji pradeda matyt, kas tai yra caro valdžia. Tėvų kraujas atsiliepia jaunikačių širdise. Mato, kad carui visai nerupi gerovė Rusijos, bet tiktai savo, jo šeimynos, jo brolių, dėdžių ir kitokių lupikų kapitalistų interesai. Mato, kad caras mielai išskerstų visus Rusijos žmones, kad tik nuo to prigulėtų jo sosto išsilaukymas.

Rašant šitas eilutes jau sukilo viena iš didžiausių Rusijos tvirtumų (kriepostis) Sveaborg, Suomijoje. Pusantros paros tęsėsi baisi kova, tarpe sukilusių minėtojo tvirtumoj bei aplinkinėse salutėse marininkų ir tarpe paklusniųjų valdžiai burių. Teisybė, kad ten maištą sutrėmė, netoli 200 sukilėlių sušaudė ant vietos, kitus sukimšo į kalėjimus. Bet tas neilgam. Tuoj po to sukilo skraiduolis «Pamiat Azova» ir Revelio 2 pulkai. Vos įstengė kruvinai sukriušt ir tuosius. Kronštado jurininkai jau tretį sykį vėl sukilo. Ten dar ir dabar valdžia tebegešina revolucijos gaisrą. Visur ji nudega rankas, gelbstisi nuo myrio visokiais pragumais: tai išleidžia į kaimiečius prižadus duosianti žemės, duosianti visuotino balsavimo tiesas, tai vėl caras su cariene, pasiėmę caruką ant rankų vaikščioja po kareivių barakus, bučiuoja juos apsikabindami ir tigro ašaromis prašo gelbėti «tėvyne» nuo neprietelių. Nieko ir tas negelbsti. Negalės ir bijos caras prie visų kareivių lįsti. Jis pats ir jo šuneliai žino, kad vieninteliai Rusijos neprieteliai, — tai jie patys. Tą tuoj ir patvirtino Helsingforso keturi šarvuočiai, kurie sukilę užmušė keletą savo oficerių ir atsiskaukė į darbininkus su pilna revolucijai simpatija. Skraiduolis «Bogatir» Helsingforse sukilo, bet pasisekė 200 sukilėlių greitai sumti. Szie laivai ir kitose vietose Suomijoje sukilėliai tapo numal-

šyti vien tikrai per begėdišką Suomijos buržujų patrijotelių įsikišimą, kurie turėdami vietinę valdžią, atvirai parėmė carą ir atsisaukė į laudę prie revoliucijos neprisdėt. Tėmykit, kaip tokie šunpatrijotėliai visur vienodą turi skrandą. Mokymės ir mės nuo jų: jų valdžios eina su valdžiomis caro, mės eikime išvien su klančiais vargdieniais visokių tautų!..

Varšavoje pakėlė maištą artilerija ir visus savo oficerius išvijo iš kvatierų. Samaros gubernatorių bomba užmušė. Rygoje 500 revoliucionierių areštavo mitinge. Juodašmėčiai Peterburge nušovė «dumos» atstovą Herceņsteiną – kadetą. Peterburge pridengė visus socialistų ir radikalų laikraščius. Helsingforsе socialistų «Raudonoji gvardija» bandė išaukt generališką streiką, ir tuomi prigelbėt sukilusiems marininkams, bet vietinių valdžių komunališka gvardija, ponelių ir vaizbunų susamdyta, padėjo caro kareiviams tą jų plianą pakrikdyti.

Peterburge ir Maskvoj iššauktas generališkas streikas. 66.000 valdžios geležinkelio darbininkų pametė darbą. Lenkijoje ir Lietuvoj jau einasi dideli streikai dvaruose ir miestų fabrikuose. Kaukaze užgimė kova tarpe armėnų ir turkų ir šiųjų abiejų su valdžia. Ugnis ir badas siaučia Rusijos vidurinėse gubernijose, o caras žada vieton naujos «dumos» apšaukti visą Rusiją ant karės tiesų, pavėli komandą ant visų vaiskų savo pusbroliui – žiauriausiam žmogui – kunigaikščiui Mikui Mikolaičiui ir padaryti jį visos Rusijos diktatorium.

Neverksime rašalu ant popieros prieš diktaturą. Tegyvuoja diktatura, nes ji judina revoliuciją. Neišvengtini kruvini žingsniai proletarijato evoliucijoje. Grindžiasi Rusijos vargdienių kraujuoti keliai jau daug-daug metų. Bet juos išbaigus žengt jėis proletarijatas į naują laisvės valstiją...

Socijališkos studijos.

Ūkio klausimas.

III.

Girdėtis labai tankiai, kaip nesusiprātėliai žmonės užmetinėja socializmo agitatoriams prieš išsitarimus apie įvyksiančią, socializmo tvarkoje lygybę. Tulas ukininkas sako: «Aš neabejoju, kad socializmas įvyks, bet lygybės nebus ir tada. Jeigu lygybė bus tarp visų žmonių, tai visi norės valgyt gražių kviečių ragaišį; kas tad sunaudos bloguosius kviečius? Arba vienoje žemėje auga rugiai labai čysti, kitoj – didesnė pusė dirsių. Kasgi naudos dirses, o kas gerus

rugius? Juk dirsių nieks nenorės imti. Jeigu vienok valstija ir prispirs katruos kaimus maitintis savo diršėmis, tai juk tada lygybė jau ir dingsta».

Teip ir tam panašiai šnekančių žmonių yra dar gana daug. Mat jie žiuri per šėdieninės tvarkos akinius ir jiems viskas teip matos, kaip tam žmogui sergančiam geltonąja liga, kuriam viskas išrodo geltonu.

Kada visa žemė bus apdrauginta (socializuota), tai – kaip mės jau biskį kalbėjom aukščiaus – tada ne pavieniai žmonės rupisį apie blogos žemės įtrošimą, bet valstija. Kada kriaučius siuva žiponą, tai jis ištaiso ir išprošina visą audeklą, išglamžo kietumas, iškuta plėmus ir padaro iš viso šmoto gludnią-grazią medegą. Valstija teip padarys su gruntu. Ji žinos, kiek turi rubežius nuo rubežiaus gyventojų; išskaitliuos, kiek reikės jiems lygiai gerų kviečių ar kitų gerų grūdų, ir tiek stengsis išaugint. Iškiris, išplentavos raistus, iškas ravus pelkynuose, išdžiovys palias, perves drėnažus per sausumas, molynes nukrės mauru, padarys visą žemę purtnia, vienodai derlinga ir vaisinga. Visur tada žeme atneš dešimteriopai didesų vaisių, negu dabar, kada kaimietis pats vienas jokio pagerinimo žemei neįstengia duot, prakrapštęs galukn žagrės dirvą, įbarsto grūdus tik dėl kirminėlių ir paukščių prarijimo.

Suprantama vienok, kad ir tada vietomis bus grūdų biskį blogesnių negu visur. Tokie javai eis liobimui (šėrimui) gyvulių. Bet mokslingas apdirbimas žemės daugiau suteiks javų negu dabar. Ir dabar pagerinimai žemdirbystės metodų eina vis geryn ir geryn. Jeigu dar imsį į omeng, kad socializmo sąrėdoje didelė dalis dykaduonių taps priversti dirbt darbą, ir kad daugybė eikvojimų bus panaikinta, tai reikia sau perstatyt, kaip puikiai bus galima išdirbt žemę ir šimteriopai padaugint ukio produktus. Tegul svietas dar pusiau tiek priauga, kiek yra dabar, jis niekad nesusps sunaudot tų žemės produktų, kurie socializmo tvarkoje bus pagaminami. Dabar-gi biedniejie visuomet suvartoja netikusius žemės vaisius, nes turčiai geruosius išperka, o biedni neturi kuom. Socializmo valstija neves ant rinkos blogų daiktų, kada perpilniai bus gerų. Draugija turės visko tokiam gausume, kad nė vienas ne manys vilkėti driskenas arba maitintus išmetomis. Bet šėdien darbininkų luoma valga, vilki ir žiuri į tą, ką turtingiejie koja paspiria. Paga-dinimai ir priemašos prie visokių žemės produktų teip paprastu tapo dalyku, kad nors ir geriausius pinigų mokėsi,

vienok nežimai ką už tą perki.

Nors kažinkokius trukumus perstatytum sau socializmo tvarkoje, vienok žmonija neturės tokio netikusio maisto, kokį ji priversta yra šėdieną valgyt. Kaip valgis teip ir aprėdalas tankiausiai šėdieną esti užnuodjtas įvairiais chemiškais preparatais, nes tas pigiau pabrikantui kaštuoja ir greičiau pasidaro už gerą daiktą.

Šėdieninė nelygybė visiems aiškiai matoma, Visos gerovės pusėje piniguočių, visa stoka pusėje vargdienių. Visą gerovę pagamina vargdieniai, o visą ją sunaudoja kapitalistai. Turčiai išauklėja savo vaikus drutus vykus, inteligentiškus valstiečius, nes jie valgo sveiką ir gerą maistą, jiems atviros mokslo šventinyčios; vargdienių gi vaikai išauga į suklibusius mašinų šriubus, tamsius tvarinus, nes jie maitinasi nuotrups, puvena, plėkiais, išmetomis – jiems uždaryta visi keliai apart vergų sueigos – pabriko.

Vargomatis.

Pasikalbėjimai.

Šėdien, nedėlioj, po piet sėdau ant karo ir nuvažiauvau į netolimą miestą į lietuvių socialistų kuopos mėnesinį susirinkimą. Seniai tiems draugams prizadėjau atsilankyti ant jų susirinkimo. Pats, neprašomas žadėjau, ir, žinoma, jie paskui kelis syk prašė, kad atvažiuočiau, bet vis neprisirėngiau. Priežastis žinoma. Galite neklaust. Ot, kaip paprastai, mės tokiuose atsitikimuose kalte numetam ant laiko. Teip ir aš: «kaip norėjau pas jus atsilankyti, bet neturėjau laiko». Daug tame teisybės, bet kartais ir kitokios priežastis esti, o vis laikui bėda. Tiek to. Dabar vienok viską metęs į šalį, nuvažiauvau, nes turėjau, jaučiausi turįs morališką priedermę atsilankyti ant to susirinkimo. Vaziavau su tikslu užmegsti rajono arba distrikto organizaciją. Apie tai II-rasis Susivažiavimas mūsų partijos kalbėjo ir nutarė. Nutarė, kad artymiausiasios kuopos susirįstų į vieną organizaciją ir darytų, bent vieną kartą per 3 mėnesius savo konferencijas (pasikalbėjimus), atsiųsdamos kiekvieną savo delegatus.

Draugų toje kuopoje yra 9. Visi sutiko ir pripažino reikalingu daiktu tokią organizaciją. Ant pradžios nutarta padaryt viešas prakalbas šioje apielinkėje bent keturios vietose. Trijose vietose čia yra kuopos; ketvirtoje menama, kad susitvers. Bet prakalbas parengs suvienytomis spēkomis tos trjs kuopos. Užsiprašys vieną vazinėjantį kalbėtoją iš Lietuvos atvažiauvusį. Kalbės, žinoma,

ir vietiniai kalbėtojai. Kaip paprastai. Ir tokiu būdu bus padaryta vieša, platesnė agitacija. Ir po prakalbų – tuojaus, ar po kuriam laikui, bus galima, pasikalbėjus, padėt pirmus pamatus rajono organizacijai. Kuopa išrinko komitetą iš trijų ypatų, kad susižinotų su trečia kuopa. Aš turiu pranešti savijai kuopai ir, pritarus draugams, duoti žinią minėtam komitetui.

Kaip tas pasiseks, pamatysime. Bet rodos – praktiškai. Tai-gi turėtų ir sek-tis. Lai pabando ir kiti rajonai teip, ar kitaip – ot, kaip praktiškiau.

* * *

Nėra abėjonės, kad mums didžiausiu darbu šiuo tarpu yra organizacija (tvėrimasis). Apšvietimas – didis darbas, bet be organizacijos nėra nė apšvietimo. Apšvietusieji padaro organizaciją savo tarpe ir platina apšvietą, o per tai palengva platinasi ir organizacija. Męs jau turim organizaciją – savo partiją – LSPA., kuri susideda iš kuopų, o šitos dabar pradės tvirti apygardines organizacijas. Bet kad būtų stipri mūsų partija ir organizacijos, tai reikia joms... cemento, ne to cemento, ka dirba Portlande, bet to, ką visų šalių, o ypatin-gai šios šalies socialistų prityrimas (prak-tika) pagamino ir abelnai, ką socializ-mo mokslas nurodo; reikia apšvietos – teoretiškos ir praktiškos. (Užbaiga bus)

Audra...

Užrietojo saulė už debesų,
Ten bausis žilmas girdis už kalnų, —
Audra iš už jurių atkaukia;
Viel, kas gyvas, rengias ją sutikti, —
Nebijo kovos, gyvasties palikti.
Kas audra — karžygiai jos laukia!...
Štai, ramion šalin ji ir atpykčio,
Griovimų darbą prakelkta pradėjo,
Audra, ta tamsybių staubūnė;
Nuožmiai ji siaučia, žalbai liaudę rija, —
Žybt! trrr... tik kraujai ir asaros lija —
Audra siunt, — kazokų perkūnas!...
Bet kas tai? Liaudės štai milžins paklio,
Šaukemas į kovą pasaulį prablio, —
Audra mato, kad bus jai blogai;
Vargdieniai telkias ir stato krūtine,
Grindžias į siena, galanda raginė, —
Audra siunta, kaukia nuolat!...
Deimantai, auksas, sidabras, karūnos
Padeda audrai laidyti perkūnus,
Juodašimčiai skerdzia vargdienius;
Bet liaudė kaujas net iš paskutinės,
Žemę nukloja kruvinos rudinės, —
Ir vis ir vis tampa jos viršus...
‡ ‡ ‡
Ak broliai, šokim, — prie savųjų bėgkim,
Tą audrą peklon nuvaryt padėkim, —
Ta kova einasi ir už mus;
Vienkim bausis: „liaudė tegyvoja!
Tiesmę despotai, ką amžiais kamuoja
Visame pasauly vargdienius!“...
Skotijoj 9. VII. 06. *Levanas.*

Iš lauko Partijos.

|| Chicago, Ill. — Pagal nutarimą 4-os LSPA. kuopos draugų, laikyti propa-

gandos susirinkimus įvairiose dalyse miesto, pirmutinis toks susirinkimas buvo sušauktas Rašinsko salėje ant Canal ir 15-tos gatvių. Žmonių susirinko pilna salė. Pirmas kalbėtojas, drg. Petratis paaiškino apie vargingą padėjimą darbininkų ir perstatė bausius paveikslus išnaudojimo darbo žmonių Amerikoje, ragindamas rašytis prie LSPA., kuri vienintėlė yra užtarytoja ir vedanti žmoni-ją prie geresnės ateities. Drg. Gugis aiškino apie tautišką judėjimą ir sulygino sociališkąjį judėjimą, pagal laikų gyveni-mo; paskutinis jau didesniais žingsniais žengia pirmyn už tautiškus reikalavi-mus. Drg. Jančauskis aiškino apie revo-luciją ir kankinimą revoliucionierių, privesdamas vieną faktą apie nužudymą 8 darbininkų Rygoje; teipgi aiškino apie socializmą, nurodydamas, kad kiekvienas darbininkas yra socialistas nors dau-gumas ne prisipažįsta savęs, kad juomi yra, dėlto kad ne supranta jo vertės ir reikšimo. Teipgi buvo deklamacijos jaunų mergaičių: Kabašinskiūtės ir Lau-kiūtės, kurios ant susirinkusiųjų padarė didelį įspudį. Žmonės susirinkimu buvo užganėdinti, iš to galima suprasti, kad ant galo prisirašė 10 naujų draugų; teipgi paskutiniame susirinkime, 28 liepos, vėl 2 nauji draugai prisirašė. — Tokie susirinkimai reikia rengti kuotankiaus-iai, nes juose plati visuomenė išgirsta socializmo mierius, pamįla organizuotą revoliucijinio socializmo darbą ir noriai vienijasi į susipratusių darbininkų eiles. — P. G a l s k i s.

|| Easton, Pa. — 42-ra LSPA. kuopa pradeda darbuotis. Pradžiai buvo sunki, bet šiomis dienomis pasikalbėjom vienas su kitu ir nutarėm susirinkti 29 liepos, ką ir padarėm. Apstarstę, kad būtina reikia dirbti sujungtomis spėkomis kaip galima ir eit drauge su kitais suprantan-čiais draugais, nutarėm vienbalsiai neat-silikti nuog kitų mūsų draugų ir drau-gių, kurie tik platina proletarijato išsi-luosavimui idėjas, ir nori pagerint savo ir savo brolių vargdienių buvį, ir tuomi atsikratyti nuog kapitalistų jungo ir tos bausios vergijos kurią dabar kenčia viso pasaulio darbininkų kliasa. Darbininkai ir darbininkės! Kasgi kasa ir skaldo akmenis kalnuose? Kas subudavoja pini-guočiam didžius rumus? — Tai darbinin-kai—proletarai. Kas aria, akėja ir sėja laukus, o patis kenčia alkį? — Tai darbininkai—proletarai. Kas audžia aksomus, gelumbes bei šilkus; kas aprėdo kiekvie-ną poną, o pats apdriskę, nuplyšę kenčia šaltį? Tai darbininkai—proletarai. — Nejauciame męs, draugai ir draugės sa-vo skausmų, o vienok tik męs kenčiame visokias šio svieto sunkenybes, skriaudas

ir skurdą!...

Pasišnekėję ir užkvietę vietinius darbininkus prie vienybės, pamatėm, kad ne veltui buvo mūsų susirinkimas, nes čiapat tuojaus prisirašė 7 nauji sąnariai, — vienas iš kito mie-to užsimokėjo už visus metus. Nutarėm laikyti kitą susirin-kimą 26 rugpjūčio; tam susirinkimui pa-likom ir komiteto išrinkimą, idant mūsų darbas eitų pasekmingiau. Sziuomi atsi-šaukiame į aplinkinių draugus, kad ne-atsisakytumėt mums padėt varyt pirmyn tą šventą darbą. — Prisimėiam sumokė-tų mėnesinių 4.45. — Vardan visos 42 LSPA. kuopos sąnarių, J.B.J u s a i t i s.

UŽPELNYTI MEDALIAI.

(Metinis paminėjimas vieno carbernio, kritusio 21 lip. 1905)

(Užbaiga)

— Prakeikti socialistai! — nusispiovė Valickis ir, sukirtęs botagu niekuom neprasikaltusiam arklui, nudardėjo Budkos link. Važiuojant duobėtu plentu jo tulžis teip susikliugino, kad jis po kiekvienam ratų trinktelėjimui mėtė biau-rius keiksmus ant socialistų, rodos kad jie buvo kalti nelygumui plento. Tas pik-tumas juo tolyn juo didyn augo ir jei būtų pasipnyęs ant plento nors koks žmogus panašus į socialistą, tai Valic-kis jį gyvą ar mirusį būtina but suėmęs.

Įvažiavęs Budkos kaiman Valickis žingine artinosi prie susitelkusio ant plento, priešais valščiaus raštinę, didelio burio valstiečių. Visi buvo sustoję ratu, žiurėjo į vidurį ir tylėjo. Su žingeidumu Valickis privažiavo arčiaus ir... net jam akį aptemo iš džiaugsmo! Vidury mi-nios, pasistojęs ant akmenio, nepažįsta-mas vyrukas rakė prakalbą, kiti gi dali-no valstiečiams atsišaukimus. Valstiečiai ištiesę kaklus su atyda klausėsi kalbė-tojų ir noriai gaudė metomus višum galvų ir dalinamus per rankas visokių dažų la-pelius. Du žemesniu policistu stovėjo pasislėpę už minios.

— Socialistai! Medalis! — švystelėjo Valickio galvoje ir jis su nepaprastu vi-krumu iš-iritęs iš vezimėlio, rščios pri-bėgo prie minios.

— Neklausykite! Neimkite, draskykite popierėlius, — rėkė jis į valstiečius ir ištraukęs iš rankų arčiaus stovinčio žmo-gelio kelis atsišaukimus — sudraskė į sklypelius.

— Arestovat! — jau kriokė Valickis pamojęs paskui save abudu policistu ir persigrudęs per apkvaitusią iš nusistebė-jimo mimą, nutvėrė kalbėtoją. Dabar jis juto save tokiu galingu, tokiu dide-liu, kad rodos ir šimtai tokių socialistų, kaip šitas, jam atsispirti negalėtų!

— Dieve tau dekul!.. buvo betariš Valickis, bet toje pat miuntoje pajuto, kad dvi rankos nutvėrė jį kaip geležinėmis replėmis ir sviedė šalin teip, kad kaktik ant kojų jis susilaukė. Ta pati istorija atsitiko ir su kitais dviem policistais.

— Czto vy dielajete? Ką jūs darote! — sušnypstė Valickis į vaikina, teip nemandagiai jį pastumęs, ir norėjo vėl pulti prie kalbėtojo, bet šis pasitraukė porą žingsnių atgal ir išsiėmęs revolverį, sušuko:

— Szaliu policija!

Valickis pasiuto. Drebančiom rankom atsiasgė jis prie šono kabančią makštį ir pradėjo krapštyt iš jos didelį «kaziona» revolverį.

— Strieliaite, strieliaite! Ja tože budu strieliat!*) — užkriokė jis uždusiu iš apmaudo balsu, smeiddamas savo gyvatiškas akis į kalbėtoją ir artįdamasi prie savo aukos, bet toj pat sekundoj su neišpasakytu greitumu subraškėjo viens paskui kitą tris šunviai, tris kieti daiktai, kaip plieno siulai, pervėrė kiaurai jo kūną, neišpasakytas karštis apipylė jį visą ir akise sumirgėjo tukstančiai medalių. Jis suprato, kad stojosi kas tai baisus, neapsakomas. Trinktelėjo dar ketvirtas šuvis primindamas tartum, kad viskas jau užbaigta ir storas policistas prastėnėjęs «ubili! ubili!» kaip paskerstas jautis — sunkiai pagriuovo ant žemės.

— Viskas užbaigta! — skambėjo galvoje Valickio ir jis stengėsi per tamsias miglas užvilkusias jam akis pamatyti tuos tarp kurių jis žuvo, pasišaukt pagalbos, bet štai iš tų miglų pasirodė baises, išdžiuvę lavonai, vieni dar su dalimis kunų ant barškančių kaulų, kiti suvis be žymės buvusio kūno, barškėdami sausais kaulais ir ištiesę į jį ilgus, baises rankas — artinosi iš visų pusių. Tarp jų jis pažino ir kitados per jį išžagintą mergaitę, kuri prašė susimylėjimo ant jos suarėštuoto tėvo, o jis išplėšęs jos dorą visgi tėvą nuvežė kalėjiman; ir mirusią Sibyre moteriškę, kuri likosi ištremta už pardavojimą maldaknygių ir per Valickio malonę valdžios sugrobtą ir mirusį kalėjime jaunikaitį, kurį įkišo už nešiojimą iš užrubežio lietuviškų laikraščių ir daug-daug kitų aukų, kurios per jo pasidarbavimą nukentėjo. Visi jie dabar rodos atėjo suvesti paskutinę atskaitą su savo budeliu ir šaukdami visokiais balsais «tu jau mus! tu mus!» puolė ant jo. Valickis iš visų spėkų pradėjo mosteguat rankomis, spardytiš kojomis ir kraipytis visu kūnu, stengdamosi išsisukti iš po sloginančių jį šmėklų. Atidaręs akis jis pamatė apie save ne šmėklas, bet ramiai stovinčius kaimiečius, kurie su iro-

*) Šaukt, šaukt! Aš trėpti! šaukt!

nija žiurėjo į spardantys savo kraugerį. — Kuniga! kuniga! — silpnu balsu sustenėjo Valickis ir konvulsiskai tampydamos stengėsi pakelti galvą.

Dievuoatas kaimietis pasilenkęs atsagė jam krutinę ir pastebėjęs škaplierį, tarė: — O jo, vyručiai, esama kataliko! Sztai ant krutinės škaplieris. Parvežskime jam kunigą!

Tie kaimiečio žodžiai kaip peiliu pervėrė Valickio širdį. Jis pamatė save mažučiu, atminė kaip jį motina mokino katekizmo ir įrašė į škaplierį. Laikui bėgant jis užmiršo, arba geriaus, nenorėjo atminti motinos mokymo apie meilę artymo, apie tėvynę, apie žmoniškumą: visus savo jausmus ir spėkas pardavė valdžiai, — biaučiai, kraugeriškai maskolių valdžiai. Sztai priešais jį stovi paveikslas jo motinos, kuri ištiesė į jį ranką ir grabiniu balsu šneka:

— Tu šaukies kunigo? Nori pagalbos? Susivienijimo su dievu? O kodėl per savo gyvenimą myniojai tikėjimą, draskei žmonių jausmus, skriaudei vargdienius, kankinai tėvynę, žudei tėvynainius? Nėra tau pagalbos! Nėra tau suraminimo! Buk prakeiktas!!

Valickis lyg norėdamas pabėgti nuo to baisesu prakeikimo, — išsitiesė, pasikėlė ir, smarkiai sukriokęs, sudribo į klaną savo paties kraujo.

— Nereik jau kunigo! — tarė arčiau stovįs kaimietis ir nusispiovēs nukiutinio namon. Paskui jį išsiskirstė ir kiti...

Raudona saulutė linko vakarų pusėn; jos spinduliai, tartum nuilgė kaitinimu žemės — stojosi vėsesniais. Gamta vėl pradėjo savo orkestrą: pievose čirškėjo tukstančiai žiogų, medžiuose visokiais balsais giedojų paukšteliai, lankose bliovė bandos, plentu barškėjo vežimų ratai ir arklių pakaustos.

Szale plento ant grabkrančio gulėjo baisesiai išputęs lavonas, su pajuodusiu veidu ir iššokusiom ant viršaus didelėmis akimis. Žingeidus praeivys, prisiartinęs pažiūrėti, greit nešinosi tolyn, išgązditas baisesia lavono išvaizda.

Kas jį užmušė? Kas sužeidė bėgantį nuo vietos atsitikimo žemesnijį žemsargį? Nieks nežinojo ir nesuspėjo pamatyti.

Lušnakojis.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Springfield, Ill. — Prisiunčiame ant Jūsų rankų 23.10 revoliucijos reikalams LSDP. Vardus meilykiu teipgi pagarsinti. Pinigai suaukauti laike susirinkimo, kurį parengė vietinis R.S.K. 22 liepos. Buvo susirinkusių apie 50 ypatų. Per

prakalbas, susirinkusieje labai gražiai užsilaukė ir gausiai apliudavo kalbėtojus: pp. V.Czerniauska, J.Klembancka, J.Brundza ir Fort. J.Bagočių iš Pittsburgo Akademijos. Susirinkimas priėmė Fort. J.Bagočiaus parašytą rezoliuciją, protestuojant prieš Vilniaus vysk. ir kitus caro šnipus dvasiškuose rubuose, po kuriaja (rezoliucija) pasirašė suviš 80 ypatų ir pasiuntė į «V.Z». Szaučiausi buvo valanda, kada visa publika vėctainėje atsistojo ir garsiu, kaip perkunas, «ura» ištarė savo padėką ir guodnė kovotojams už laisvę, o antru atsistojimu ir tokiu pat garsiu «garbė kritusiems» apreiškė savo gailą ir garbę kritusiems karciviams už laisvę. — Nors buvo manyta atnaujinti 29 kuopą LSPA. tą pačią dieną, bet kad prakalbos nusitęsė iki 12 nakties, tai draugai nutarėm susirinkti 29-tą liepos ir vėl susidrutinti draugiškais ryšiais, kurie buvo paluose laike streikų anglekasyklose; tas laikas mus buvo nusilpninęs materijališkai. — Tai jau nepirmas sykis su tokia auka iš mus miestelio. Paskutinius kelis sykius: mėš aukas siuntėm CRSK., kuris buvo išrinktas Philadelphijoje. Sziauomi sykiu to nedarom, nes matom vėl ten, tame komitete betvarke. Nors komitetas prisizadėjo duoti atskaitą kas sąvaite, vienok iki šiam laikui dar nepasirodė atskaita už gegužį ir birželį, ir mėš nematom savo aukų, kurias pasiutėm: 24.06 gegužų, 17.00 birželų ir 15.00 liepos m. pagarsintų. Kad drg Fort. J.Bagočius, sekr. fin. to komiteto lankėsi pas mus ir užklausus, delko neišduoda atskaitų, atsakė, jog jis pasiuntė kasierium T. Dudai surašęs atskaitą už gegužį 15 d. birželio, ir kad jis nežinąs, dėlko jis nepagarsino ar nepasiuntė prezidentui, kaip ir dėlko jis neatsiuntė jam jokios žinios už birželį ir liepos apie įplaukimą aukų; jis pasakė, negaunąs jokio laiško nuo T.Dudos. Ar Philadelphijos vietinis RSK. nemalonėtų dasiznot, kas yra su kasierium T.Duda ir duoti apie tai žinią per laikraščius, nes žmonės vėl neišsitiki ir ar su mus teip maišytu komitetu neuieis ant nenaudos visuomenei, o labiausiai revoliucionieriams! — Su guodone, išd. viet. RSKomiteto V.Czerniauska, 2024 Peoria Road.

¶ Worcester, Mass. — Mus 40-ta LSPA. kuopa, mėnesiniame savo susirinkime sumanėm paaukauti po kelis centus dėl mus brolių kovojančių už laisvę Lietuvoj. Sumetę kiek, nuėjom «Lietuvių Neprigulmigan kluban», ir ten paaiškinus ant ko yra renkamos aukos, kožnas aukavo pagal savo išgalę ir tuomi parodė prielankumą savo broliam laisvės jieškotojams Lietuvoje. Viso suau-

kavom 11.85. Teipgi p. K.Žemaitis paaukavo vienos dienos – «Kruvinojo nedėdienio» uždarbį, 3.00. Tokiu budu pasidaro 14.85. Mus kuopa ištaria visiems aukautojams širdingą ačiu. Butų malonu, kad ir kitos LSPA. kuopos stengtųsi parinkt kiek aukų, nes matom, broliai, kad šėdien revoliucija Lietuvoje didinasi, vis kuo tolyn tuo labyn auga ir auga, podraug ir vargas ten didinasi. Todėl vertėtų ir mums amerikiečiams sukursti labiaus rinkime aukų, o ypatingai LSPA. sąnariams reikia stengtis paaukaut o ir kitus paragint, kad prisidėtų prie teip brangaus darbo; nes tik tuom galim pagelbēt mus brolių socialdemokratų Lietuvoje varomam darbui. – Vardan 40-tos LSPA. kuopos, Laisvės Augytinis.

Nė polemika, nė šis nė tas.

(Užbaiga) Nesuprantamas dalykas kokį susirišimą gali turēt Scrantono kalbėtojas ant Philadelphijos kongreso su mus šituom straipsniu, jog «Kova» net svarbiausiu dalyku pavadino? Ar tai mus kuopa turės atsakinēt ir už nuomones savo draugų? Norint kiek aš atmenu to kalbėtojaus kalba buvo suvis antikunigiška, jei bent aš teip supratau. Dėlto melstau «Kovos» ant toliaus duoti savo paaishkinimus tam kam ties priguli, ko reikalauja, o nesukraut ant vienos ypotos išrodant jos vien silpniausias ypatiskas puses.

LSPA. 2-ros kp. Raštiniukė.

Prier. Redakcijos. — Ko nori to straipsnio raštiniukė, labai sunku suprast. Pati atkartoja savo nesuomones rašytas jau 24 nr. «Kovos» ir verčia kitus tą patį daryt.

1. Atkartojam vėl, jog raštiniukė mūsų Partijoje, iki savo 24-e nr. «Kovos» papeikimui, visai nebuvo žinoma. Nė «Kovos» jai siūzdavom, nė gautuose su kuopos mokestimis laiškuose, buvo kada toks vardas minėtas. Jeigu buvo kuopos raštiniuke, tai ir susinešimuose su Redakcija butume tokį vardą patėmiję. Tečiaus visoki susinešimai eidavo per rankas drg. Živatkaucko. Pirmiausiai daziņojom apie prigulėjimą prie LSPA. p. Gilbertienės tai prieš pat 2-rajį Susivaziavimą, kada gavom «papeikimą» ir po Susivaziavimui, jau patilpus «papeikimui» gavom kuopos mokestinę blankutę. Ten jau buvo įtraukta vardas ir p. Gilbertienės. Todėl tame kaltybės mūsų nėra. Kalta pati raštiniukė, kad anksčiau neapsireiškė. Bet ne tame dalykas. Ar raštiniukei rupi socializmas ir mūsų partija? Vargiai. Jeigu jai rupėtų tas, tai neušimtų tuščiais rašinėjimais, kal-

tinimais redakcijos tame, kame visai ši neprasikalto. Raštiniukė gina Žilinskio su Kaulakiu ir Szliupo «kongresą», kaip višta sparnais dengia nuo vanago («Kovos») vištukus. Paliekam tą triusą pilnai raštiniukės valiai. Tik paaishkinam, kame ji klysta. Ji atkakliai tvirtina, kad mūsų Partija dalyvavusi «kongrese» oficiališkai. Jeigu ji buvo tam «kongrese» ir turėjo atviras ausis, tai gal girdėjo, kad visi ten buvusieji, ypatingai «kongreso» sumanytojai, partijų neprileido. Mūsų kuopų atstovai atvažiavo, kaip kviesti tos pačios tautos sunys. Partija užtvirtino mandatus dėlto, kad sušaukėjai Philadelphijos «dumos» nebutų savo parlamentau įleidę be mandato nors ir protingiausio žmogaus. Ten popiera turėjo svarbią rolę, kaip ir pats «kongresas» nusitiesė popieromis iki Vašingtono. Mūsų pačių draugai žinojo ką darą, ir taigi jokiū budu nenorėjo, kad «kongrese» būtų įmaišyta mūsų Partija, nors ant galo kunigai, matydami savo prakišimą, buvo pradėję traukt prie savės ir LSP A. Mūsų draugai žino, kad oficiališkias dalyvavimas yra socialistams svarbus tiktai savo susivaziavimuose, kaip politiškos ir revoliucijinės partijos. p. Gilbertienė matyt ir oficiališkumą keistai supranta. Bent tame dalyke apleidžia visai stovėnę socialisto, o pereina į maišytą buržuazijos šiupinį.

2. Painiojasi raštiniukė savo žodžiuose. Sako, kad jos mieris pirmojo «papeikimo» buvęs ne «kongresą» apgint, bet parodyt «Kovai», jog vieton «papeikimų ar gyrimų» ji užsiimtų «svarbesniais dalykais». Sziais žodžiais užgina kalbēt apie «kongresą». Bet tuoj vėl sako: «ir mes galim kritikuot kongresą, jo nutarymus, inicijatorius». Czia jau vėl pasirodo minkštumas širdies, nes pavelija tą, ką dvi eiluti aukščiau uždraudė. Tai kam dar tos serijos «papeikimų»? Žadėjo raštiniukė ir «Kovos» ginklą atkreipt į pačią «Kovą», bet teip ir neįdurė. Pagailo gal. Bereikalo: reikėjo smogt. Grasinio ir nustojimais draugų vieno po kitam. Ar tų, kurie teip lengvi, kad bile vejelis nupučia? Laimingos kelionės aniems. Pasitaikys, kad tas pats vejelis vėl užpus juos ant mūsų.

Tikimės, kad užteks tujų aiškinimųsi apie dalykus nieko bendro neturinčius su socializmu. Kunigų darbus begindami apleisim savo. Daug bus geriau, jeigu p. Gilbertienė įstotų į mūsų Partiją netiktai ant mokestinės blankos, bet paduotų ranką mūsų burio draugams tikroje kovoje kliasų. Paregės, kad ji šėdien gina reikalus darbininkų priešų. Kas ne su darbininkais tas prieš juos.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Prenumerata: J. Čiudinis, Minersville, Pa. 1.00. J. Abromavicius ir A. Baginski, Taunton, Mass. 1.00 ir 2.00. J. Mankus (Lietuvon) 2.00. J. Dedinas, Grand Rapids, Mich. 1.00. S. Savickas, Galizin, Pa. 1.00. O. Liepūnienė, Taunton, Mass. 1.00. A. Garbukas, Waterbury, Conn. 1.00. J. Šukys, Rhone, Pa. 2.00. M. Mikalavičienė ir J. Šupaila, Minersville, Pa. 2.00. M. Česniūnų: Naugatuck, Conn. 6.20. New Britain, Conn. 9.60. Easton, Pa. 4.45. Mahanoy, Pa. 2.75. Torrington, Conn. 2.45. Pavienis P. Treinavicius, Lebanon, N. H. 1.50. Apgarsinimų: 8.25. Viso 49.20. Buvo 11.53. Viso 60.73.

Išleidimai:

Krasos ženklelių 1.00. Už „North American“ 26c. Spauda ir tt. 2.71. Susatymas programo 7.00. Susatymas „Kovos“ 9.00. Sąnarių ženklelių 7000 — 3.10. Apdarymas programo 20.00. Viso 43.07.

Inėjo	60.73
Išėjo	43.07
Lieka	17.66

„Kovos“ Fondai:

J. Čiudinis, Minersville, Pa. 50c. New Britain, Conn. draugai: A. Tamosiūnas 2.00. V. Dzedolikas 1.00. J. Danisevicius, K. Lasevicius — po 50c. K. Povilaitis, F. Faltinaitis, M. Valukonis, M. Neimonas, S. Garkaukas, K. Kukanskis, K. Kukanskis — po 25c. J. Babkauckas, J. Kardokas, V. Gutaukas — po 15c. J. Gerdauckas, K. Senkus, J. Juzepavicius, K. Danisevicius, J. Malinauckas — po 10c. K. Danisevicius, J. Ivoška, V. Sabaliauckas — po 5c. Viso 6.85. P. Treinavicius, Lebanon, N. H. 50. Buvo 166.97. Viso labo 174.82.

LSPA. Centro Išdininkas

T. Andziulaitienė.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Springfield, Ill. nuo prakalbų: V. Černauckas 2.00. J. Žvinigilas, J. Dzienius, V. Juodaitis, V. Rangelis — po 1.00. J. Bataitis, J. Ruzas, V. Mičėikis, J. Adomaitis, M. Stasaitis, J. Pėstininkas, A. Arminas, K. Lagūnas, A. Gudaukas, K. Šiška, J. Jonikas, J. Kojelis, J. Grigalevicius, L. Jonikas, M. Stanynas, A. Kraujelis, A. Trybicius, N. Urbas, D. Kasparka, J. Marma, T. Galinis, A. Sprindys, Nežinomi — po 50c. J. Brundza, A. Lingis, B. Naujokaitis, J. Buška, V. Žvingila, J. Klembaukas, D. Puišis, E. Puišienė, P. Kleimantas, A. Brazis, J. Balčiūnas, A. Petravicius, K. Stokkus, J. Gillett, J. Pėstininkas, A. Žakas, M. Urbanskis, J. Žuilius, B. Lagūnas, A. Pėstininkienė, M. Mulerskas, J. Kasiulis, F. Jurkevicius, J. Petravicius, J. Vėlončikas, S. Katkevicius — po 25c. J. Karaška, M. Bukevicius po 10c. J. Buleckas 5c. Viso 24.25. Lešos 1.15. Lieka viso 23.10.

Lebanon, N. Y. P. Treinavicius, B. Matusavicius — po 50c. Viso 1.00. Worcester, Mass.: K. Žemaitis 3.00. M. Dusevicius 2.25. A. Viznis, T. Rubikas, K. Dieleininkas — po 1.00. J. Rudnickas, M. Narjaukas, J. Stromskis, J. Bukantis, P. Žemaitis, A. Černius, J. Pigaga — po 50c. V. Jundagis, A. Millauckas, T. Krakauckas, J. Smalietis, K. Žemaitis, K. Sunskis, P. Gražulis, V. Bernotavicius, A. Belevicius, P. Stirka, J. Galaskas, P. Jasinskas — po 25c. A. Pacevicius 10c. Viso 14.85.

Brockton, Mass. nuo vardinių pas F. Bražą: F. Norkus, V. Kaunas, I. Ustupas, G. Kazūnas — po 1.00. F. Brazas, O. Brazienė, A. Brazas, S. Brazienė, F. Navickas, A. Navickienė, I. Radvys, I. Davidsonis, A. Vizbaraitė, A. Mikutaitė — po 50c. A. Navickis, T. Navickis, F. Navickis, S. Brazas, I. Brazaitė, A. Brazaitė, A. Navickis — po 25c. Viso 10.75.

Brooklyn, N. Y. pas J. Rabikaucką: J. Rabikauckas, Jieva Rabikauckienė, V. P. Mockus, Fr. Mockienė, M. Menkevicius, V. Rabikauckas — po 25c. A. Rabikauckienė, S. Rabikauckas, K. Taruskiūtė, J. Detkevicius, J. Jakčinskas — po 10c. Viso 2.00. Buvo 83.09. Viso labo 184.79.

Rutkaus brošiūrėlei.

J. Čiudinis, Minersville, Pa.	50c
I. Šukys, Rhone, Pa.	50c
Buvo	47.95
Viso labo	48.95

APC

Liet. Soc

Organiz

175

Sekretor

Sekret.

Išdinini

213

Knygiu

Dr-go Ža

3 rugp. li
re, Pa.; 8 ru
oklyne, N.Y.;
sburge, Pa.;
doah, Pa.; 27

Philadel

Štuomi pr
Laisvės Kluo
mas mus kuop
mūsų Partijos.
silankyt.

D

Ir prakalbos
Rugplučio š.m
Sarah str., Ph
ton A. Žagaras
ton. Pa. ir sav
merding, Pa.
eiles Juzefa K
silankyti, nes

Pirmes
pavielo, Wis
kas praneš i
šna], kuris
boygan'e, W
kiu pedu aš
juodu plauk
bo angles ka
nijoje ar Oh
I

Cleveland
mėnesy: 1.
nedėdieni,
duct.

Chicago,
viena kart
po No.809—
dalis miest
Orgi

New Brit
mus kas pl
yette str., I
S

Pittsburg
nesio 2-raj
dės nuo 7 v

Rocheate
kutniam n
ford str.

Wilkes E

APGARSINIMAI.

ADRESAI

Liet. Soc. Part. Am. Centro Komiteto:

Organizatorius A.Petratis,

175 E. Huron str. Chicago, Ill.

Sekretorius susin K. Rutkus,

31 Monroe str., Tounton, Mass.

Sekret. turtu - P.Bukšnaitis, 10 Washin-

[gton st., New York, N.Y.

Išdininkas - T.Andziulaitienė,

2135 So. 9-th str., Philadelphia, Pa.

Knygius - A.Bernotas, 412 Siegel str.

Philadelphia, Pa.

Dr-go Žagaro prakalby marszrutas.

3 rugp. laike Plymouthe, Pa.; 5 rugp. Wilkes Barre, Pa.; 8 rugp. bus Edvardsville, Pa.; 11 rugp. Broklyne, N.Y.; 12 rugp. New Britain, Ct.; 19 rugp. Pittsburge, Pa.; 25 — Mahanoy City, Pa. 26 — Shenandoah, Pa.; 27 — Hazletone, Pa.

Philadelphijos 1-mos LSPA. kp. draugams.

Šiuomi pranešame, kad 14 rugpjūčio (August), utarninke, Laisvės Kluubo salėje, 8 val. vak. atsibus mėnesinis susirinkimas mus kuopos, kur bus išdalinta programos ir konstitucija mūsų Partijos. Todėl visi draugai iki vienam turite būtina atsilankyti.

Sekr. A. BERNOTAS.

Didelis Susirinkimas

Ir prakalbos parengtos per dr-stę DLK. Gedimino atsibus 19 Rugpjūčio š.m., svetainėje Odd Fellows Hall, kampas 18-th ir Sarah str., Pittsburg, Pa. Prasidės nuo 7 vakare. Kalbėtojais bus A.Žagaras atstovas LSDP. iš Lietuvos, P.Dubickas iš Scranton. Pa. ir savi kalbėtojai. Grajis Liet. Sūnų kapelija iš Wilmerding, Pa. Dainuos choras lietuviškų merginų. Dekliamuos eiles Juzefa Kvederiūtė. Užkviėčiam lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti, nes bus daug kalbama apie svarbius dalykus.

Su guodone KOMITETAS.

\$ 100 atlygos!

Pirmsedis pavietinio teismo ir šerifas Sheboygano pavieta, Wisconsin'e, prizada šimtą dolerių atlygos tam kas praneš ir padės suimti tulą Miką Rasemą [arba Rasnų], kuris yra įieškomas už nužudimą lietuviu Sheboygan'e, Wisc. Rasemas yra apie 22 metu, apie penkiu pedu aštuoniu coliu didumo, sveria apie 160 svaru, juodu plauku ir akiu, švelnaus veido. Jis lietuvis, dirbo angles kastinise, dabar benesibasto kur Pennsylvanijoje ar Ohio. Rašyk ar telegrafuok pas Henry L. Zurheide, Sherif, Sheboygan, Wisc, [32-5]

SUSIRINKIMAI.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laikys susirinkimus dusyk mėnesy: 1. kas 1-mą utarninką, 7 val. vakare ir 2. kas 3-čią nedėldienį, 3 val. po pietų. Atsibus po nr. 210 Central Viaduct.

Kuopos sekr. J.LABANAUCKAS.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna viena kart ant mėnesio, paskutinėj subatoj, 7 val. vakare, po No.809-33rd place. O antras susirinkimas bus po visas dalis miesto su propagandos prakalbom, kartą mėnesy.

Organizatorius J.JANČAUSKAS, 95 Canalport ave.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas pirmą nedėldienį kožno mėnesio po No. 35 Lafayette str., pas vietinį rubsiuvį [kriaučių].

Sekretorius S.GARKAUCKAS, 55 Austin str.

Pittsburgo, Pa. 6-ta kuopa laikys susirinkimus kožno mėnesio 2-ą seređą „Liet. Mokslo Dr-tės“ svetainėje. Prasidės nuo 7 vakare, ant 142 Ohio str. KOMITETAS.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėldienij kiekvieno mėnesio, po No. 328 Clifford str.

Sekr. K.VAIVODA, Bx 28. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-tos kuopos susirinkimai atsibuna

kas pirmą nedėlią mėnesio po N 15 Hancock str.

Org. M.PADOLSKIS, 24 N. Empire str.

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą nedėldienį kožno mėnesio, po No. 86 Jackson str. 10 val. iš ryto.

Sekr. A. STANELIS, 24 West str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md, 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.Grinus, 526 W.Lexington st.

Brooklyno, N.Y., 19-tos k. LSPA. susirinkimai atsibuna 2sykiu ant mėnesio: 1) kas pirmą nedėldienį mėnesio, 3-čia po pietų, 2) kas trečią pėtnyčią mėnesio, 7 vakare, po No 73 Grand str.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: L.Steponkaus salėje, 1120 So. Leavitt str. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dusyk mėnesy: po 1-am pirmą subatvakarij ir po 15-tam.

Sekr. J.KILIKEYČIUS, 68 W. 25-th str.

Spring Valley, Ill, 23-čia k. laiko susirinkimus ketvergais po kožnai 1-mai ir 15-tai dienai mėnesio, 7-ą val. vakare, svetainėje M. Mažeikos, ant Dakota str.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas būva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apšvietos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union Cytiles, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus dusyk ant mėnesio: 1-mą seređą po pirmam kožno mėnesio laiko mitingą su protokolu, o 3-čią seređą po pirmam laiko pasikalbėjimo susirinkimą. Visa-

da prasideda 7.30 vakare, lietuviškoje salėj Linden Parke. Kuopos sekr. B.ŽIURYS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

So. Bethlehem, Pa. LSPA. kuopos susirinkimai laikosi po No. 710 5-th str. Organizatorius J.GARŠVA.

Luzerne, Pa. 33 kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėldienį mėnesio, vakarais, nuo 7 valandos, po No. 243 Bennet Str.

Organizatorius J.K. Makuaukas.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna kas pirmą ketvergą po 1-mai kožno mėnesio, 7½ v. vakare, L.P. Kluubo kambariuose, Bank str.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibuna kas paskutinę subatą mėnesio Lietuvių Ukėšų Kluubo ruimuose, 96 Green St., vakare 7.30.

Sekretorius T.RUBIKAS.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 2-ą mėnesio nedėldienį, po No. 426 Main str.

Sekr. M.P.GLINSKAS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-ą nedėldienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str.

KOMITETA

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J.Apalian-skio, 162 First st. 5 v. vakare. Užprašom visus atsilankyti. Organiz. P.SAKATAUCKAS, 94 Washington pl.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus paskutinį nedėld. kožno mėn. po No 301 W.Centre str.

Sekr. J.MICKUNAS, 1233 E. Pine str.

Už dyka del visu!

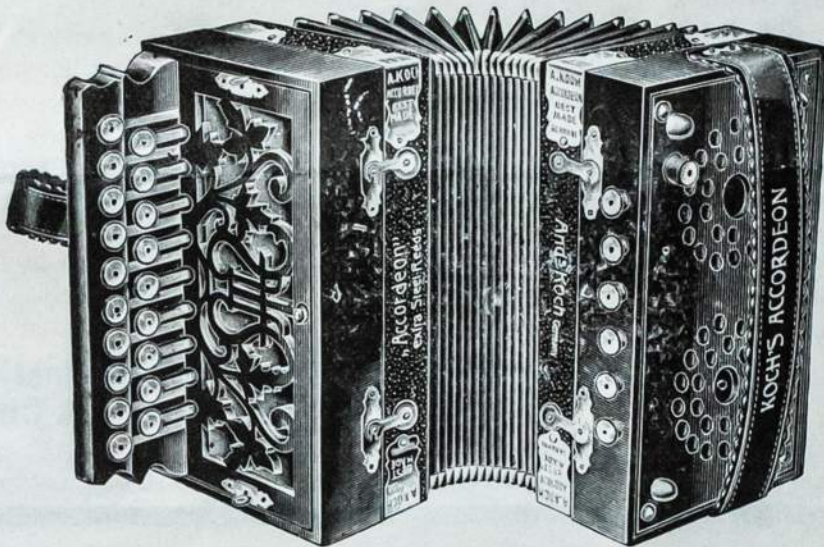
Jeigu neturite mūsų naujo No. 8 didžiausio lietuviško katalogo visokių tavorų, prašome mums pranešti ir katalogas tuojaus jums bus prisiųstas už dyka.

No. M 101.

Vieniszka Armonika.

Geriausio ir garsiausio išdarbio armonika, labai puikiai išgrazinta, mahogany medžio, šikšnuotos su misinginiais aptaisais, 19 perlo raktų, 4 eilės balsų, 6 basai.

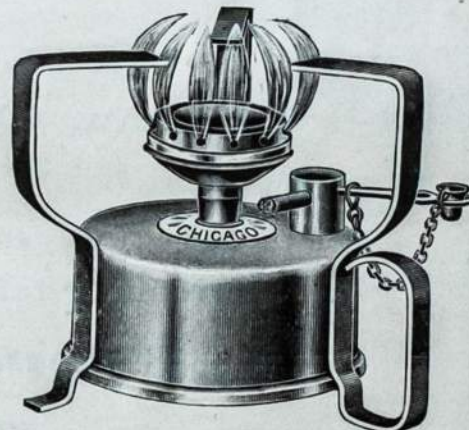
Mūsų prekė tiktai \$ 7. 75.

No. H 23 Glogau Alkoholio-Gazo pečius.

Szitas pečius yra reikalingas kiekvienuose namuose ir kiekvienai ypatai. Galima už minutes laiko bile ką išsivirti ir karštą vandeją padaryti. Deginamas su mediniu arba kitokiu alcogoliu. Nedaro smarvės, dumų ir nesprogsta. Geras dėl tų, kurie patįs barzdą skutasi, dėl ligonių, daktarų, moteriškėms dėl prosavojimo ir ištaisymo plaukų, geriausias dalykas dėl keliauninkų. Padarytas iš misingio, su nikeliu apvilktas. Didumas 4½ x 4¼ x 5 coliu.

Prekė \$ 1.00.

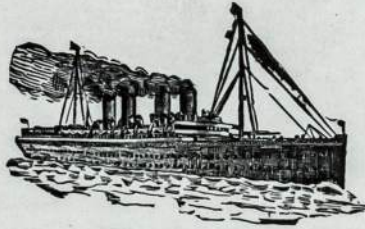
Mēs parduodame visokius tavorus ir prisiunčiame į visus kraštus pasaules kas ką pareikalanja. Išmanome visokius pinigus ir išsiunčiame pinigus į visus kraštus svieto labai pigiai ir greitai. Kupėiai ir agentai gali per musu firmą gauti visokius tavorus pigiaus kaip iš magazinu [wholesale]. Pinigus siuskite per Money Order iš pačto arba Expreso. Galima siusti popierinius pinigus ir mažiaus kaip doleriu pačto markemis po du centu registravotoje gromatoje.

Cosmopolitan Trading Company, Dept. 2.

218 Fulton st., New York City, U. S. A.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmains pinigais ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietis

Parduodame geležinkelių tikietis į visus miestus Jungtinių Valstijų.

609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

KAD SERGI NENUSIMYK -- BUSI ISZGYDYTAS --

Pirmaus kreipimosi prie kokio daktaro, pažink savo ligą ir priežastis pamatiškai, kad koks daktaris bile kur ar šundaktaris ne'sanę ligą neiškalbetų, už tai reikalauk — atsiudamas 10 centų stem-poms, gausi knyga parašyta profesoriaus Dr. E. C. Collins ir perskaityk apie savo ligą skyrius su acyda Knyga 128 puslapiu

Vadova ing

Sveikata

Joje randasi dideli kiliornoti paveikslai sudejimo žmogaus kuno ir naujai dadata 11 apsiereiskimu gemančio kūdikio pas motiną viduriuose. Ta knyga naudinga sergantiems ir sveikiems

Dr. E. C. Collins Medikalizskas Institutas yra seniausias Amerikoje ir žemiaus minejamas ligas, greičiausiai šiu geriausiu pasekme išgydo, — nuo plaučių ligos, kosulio, kepenų, inkstu, viduriu ligos, kraujo nečystumo, galvos skaudėjimo, diegliu ir reumatizmo; skuros [odos] ligas ir niežėjimą, lytiškas silpnybes, slaptas ligas vyrų ir moterų, seklos nubėgimą, saužagystę su jos visais apsiereiskimo vaisiais, nervu ligas, abelną nusilpnėjimą, kataro (slogos), puslės, galvoj spieginą, miegustumą, gelliges, skausmingas moterų menesines ir baltasias andrapanes, užsikrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelames žmonių ir kankinimo atsiranda, į umą laiką. Atsišauk tuojaus, nes —

Dr. E. C. Collins Medical Institute yra Speciališkias daktaras visada ant kožnos ligos. — Del kožno apsilpninto ligon, Speciališkai vaistai tampa sutaisyti po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexicą ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E. C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th str. New York City.

Atlešauklantiems asališkai ofissas (tarp Broadway ir 7-tos Ave.) atdaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakarais: Utarninke, Seredoj ir Pėtninčioje nuo 7 iki 8 val. Nedėlioms: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS.

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam ir taisom vienus metus **UŽ DYKA!**

L. Freedman & Son.

VIENA PREKE

Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.

Kampas South ir 4-tos.

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.
PHILADELPHIA, PA.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vais-tus, visokias europėjiskzas szaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treirerio Kartųjį vyną, Pain expellerį, šviežias dieles. — Užkvičiame visus lietuvius lankyti į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

Pirmos klijas lietuviu salunas

N. Czeledinas

Skaniausios degtines, geriausi vynai, kvepianti cigara, šviežias alus, pultebeliai, užkandžiai.

Pirmaus lietuvių užėiga.

921 So. 2nd st. Philad., Pa.

Bell phone, Lombard 48-12. A.

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

JULIUS CALMIN

Visoki skanus švieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likerai; puikūs cigara.

400 Mechanic st., Camden, N.J.

Bell Phone, 568-x E. Phone, 1033-A.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermentims, ba-liams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje —
Keystone Teleph. Main 4326 A.
Bell, Lombard 4675 A.

Prima orderius teipgi: Georg Kolsun, 95 So. Water st.

PIGI KURPIŲ KRĀUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susisizneka lietuviškai. Pigios prekės.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advokata, kiekviename legališkame reikale, kreipkis pas

Luther S. KAUFFMAN

ATTORNEY-AT-LAW

1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

„PASKUTINE BANGA“

Drama iš buties revoliucionierų Lietuvoje. Parsiduoda „Kovos“ Redakcijoje po 10c.

„SPARVA“

N 1. Politiskų karikatūrų laikraštis. Visai nebedaug, 5 centai. Rašyk „Kovos“ Redakcijon.